

پرسش و پاسخ درس ۱ (همسایه ی ما)

۱	پرسش : محله چیست؟ پاسخ : محله قسمتی از شهر یا روستاست که در آن گروهی از مردم درهمسایگی یکدیگر زندگی می کنند.
۲	پرسش : رفتار همسایه ها باید چگونه باید باشد؟ پاسخ : باید از حال یکدیگر باخبر باشند ، به هم کمک کنند ، با هم مهربان باشند و...
۳	پرسش : پیامبر ما حضرت محمد در مورد رفتار با همسایه ها چه فرموده اند؟ پاسخ : اگر می خواهید خدا و پیامبر شما را دوست داشته باشند امانت دار و راستگو باشید و با همسایگان به نیکی ، رفتار کنید.
۴	پرسش : برای مراعات حال همسایه ها چه کارهایی نباید انجام دهیم؟ دو مورد پاسخ : در زمان استراحت همسایه ها در کوچه توپ بازی نکنیم ، در خانه صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم ، در ساختمان محل زندگی خودمان ترقه بازی نکنیم ، موقع خدا حافظی با مهمان ها بلند بلند حرف نزنیم ، آشغال های در جای مخصوص خود بگذاریم تا محل زندگی همسایه ها کثیف نشود.
پرسش و پاسخ درس ۲ (این جا محله ی ماست)	
۱	پرسش : از محل های اجتماع مردم چهار مورد نام ببرید. پاسخ : مسجد ، مدرسه ، ورزشگاه ، مجتمع های فرهنگی و هنری و...
۲	پرسش : در مسجد معمولاً چه کارهایی انجام و چه مراسمی برگزار می شود؟ پاسخ : کارهایی مثل عبادت خدا ، باخبر شدن از حال هم ، مشورت برای حل مشکلات محله ، مراسمی مثل دعا و عزاداری و جشن های مذهبی و...
۳	پرسش : نماز جماعت چگونه برگزار می شود؟ پاسخ : مردم پشت سر امام جماعت در صف های منظم رو به قبله می ایستند و امام جماعت جلوتر از همه در محراب قرار می گیرد.
۴	پرسش : بوستان محل چه کارهایی هست؟ پاسخ : بازی و ورزش ، استراحت و گردش و...
۵	پرسش : وظیفه ی ما در مورد حفظ و نگه داری بوستان چیست؟ پاسخ : همه ی ما باید برای تمیز نگه داشتن بوستان و مراقبت از آن تلاش کنیم ، چمن ها را لگد نکنیم ، گل ها را نچینیم ، به وسایل بازی آسیب نرسانیم ، زباله ها را در سطل مخصوص بریزیم.
۶	پرسش : معمولاً چه تغییراتی در محله به وجود می آید؟ پاسخ : مردم برای زندگی به جای دیگری روند و افراد دیگری جای آن ها را می گیرند ، شکل و نوع ساختمان ها و فعالیت ها نیز تغییر می کند ، بعضی وقت ها هم امکانات عمومی جدیدی مثل ایستگاه اتوبوس ، باجه ی تلفن عمومی ، فضای سبز و کتابخانه در محله ایجاد می شود.
۷	پرسش : وقتی از خانه به مدرسه می آید چه صاحبان کدام مشاغل را می بینید؟ پاسخ : نانوا ، راننده تاکسی ، رفتگر شهرداری ، مغازه دار و ...

پرسش و پاسخ درس ۳ (خرید و فروش در محله)

۱	پرسش : امکانات عمومی یعنی چه ؟ پاسخ : در هر محله امکاناتی برای استفاده و رفع نیازهای همه ی مردم ساخته شده است که امکانات عمومی نامیده می شود مثل ایستگاه اتوبوس ، پارک ها ، تلفن عمومی ، عابر کارت ها و...
۲	پرسش : چگونه می توانیم از امکانات عمومی به طور مناسب نکه داری . استفاده کنیم؟ پاسخ : در موقع نیاز از آن ها استفاده کنیم ، آن ها را خراب نکنیم ، از آن ها برای شوخی استفاده نکنیم و...
۳	پرسش : چگونه می توانیم درست و عاقلانه خرید کنیم؟ پاسخ : ۱) ابتدا خوب فکر کرده و برنامه ریزی نماییم ۲) بودجه ی خود" یعنی درآمد و هزینه و پس انداز "خود را در نظر بگیریم. ۳) در مورد انواع و مزایا و معایب جنس مورد نظرمان اطلاعات جمع آوری کنیم. ۴) مناسب باتوان مالی و نیازمان خرید کنیم.
۴	پرسش : درآمد یعنی چه؟ پاسخ : درآمد یعنی پولی که از راه کار کردن به دست می آید.
۵	پرسش : هزینه یعنی چه؟ پاسخ : هزینه یعنی پولی که خرج می کنیم.
۶	پرسش : پس انداز یعنی چه؟ پاسخ : پس انداز یعنی پولی که ذخیره می کنیم.
۷	پرسش : جدول بودجه چیست؟ پاسخ : به جدولی که در آن درآمد و هزینه و پس انداز نشان داده شده باشد جدول بودجه می گویند.

پرسش و پاسخ درس ۴ (نقشه ی محله ی ما)

۱	پرسش : راهنمای نقشه چه کمکی به ما می کند؟ پاسخ : راهنمای نقشه به ما کمک می کند که معنای رنگ ها و علامت های روی نقشه را بفهمیم.
۲	پرسش : نقشه ها چه استفاده هایی دارند؟ پاسخ : نقشه ها در پیدا کردن مکان ها به ما کمک می کنند یعنی حتی اگر به جایی نرفته باشیم با استفاده از نقشه می فهمیم که آن محل کجاست و از چه راهی می توانیم به آن جا برویم.

پرسش و پاسخ درس ۵ (زندگی در شهر و روستا)

۱	پرسش : تفاوت های مهم شهر و روستا را بیان کنید. پاسخ : کار بیشتر روستاییان کشاورزی و باغداری بوده و بعضی از آن ها هم به دام پروری و تولید صنایع دستی مانند قالی و جاجیم و... مشغولند ولی در شهر فعالیت کشاورزی وجود ندارد و بیش تر شهرنشینان در کارخانه ها و مغازه ها و اداره ها کار می کنند.
۲	پرسش : زندگی روستایی با زندگی عشایری چه تفاوت هایی دارد؟ پاسخ : روستاییان بیش تر به کشاورزی و باغداری مشغول بوده و یک جاساکن هستند ولی عشایر بیش تر به دام پروری مشغول بوده و کوچ می کنند.

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۵ (زندگی در شهر و روستا)

۳	پرسش : اداره روستا برعهده چه کسانی است؟ پاسخ : برعهده ی شوراهای اسلامی و دهیار است.
۴	پرسش : اداره ی شهر برعهده چه کسی است؟ پاسخ : شهردار
۵	پرسش : چرا مردم روستا یکدیگر را نمی شناسند ولی مردم شهر یکدیگر را نمی شناسند؟ پاسخ : زیرا روستا کوچک بوده و جمعیت آن کم است ولی شهر بزرگ بوده و جمعیت آن زیاد است.
۶	پرسش : وظیفه ی شهرداری چیست؟ پاسخ : وظیفه ی شهردای زیبا نگه داشتن شهر و حفظ پاکیزگی شهر است.
۷	پرسش : چرا عشایر کوچ می کنند؟ پاسخ : عشایر به خاطر چراندن دام ها و یا به خاطر گرمی و سردی هوا کوچ می کنند.
۸	پرسش : عشایر چه چیزهایی تولید می کنند؟ پاسخ : گوشت ، لبنیات ، گلیم ، جاجیم و...
۹	پرسش : مردم روستا خانه های خود را در کنار و می سازند تا از و استفاده کنند. پاسخ : مزرعه ها ، باغ ها ، هوای تمیز ، سالم
۱۰	پرسش : به چه شهرهایی ؛ شهرهای بزرگ گفته می شود؟ پاسخ : به شهرهایی که بیش تر از یک میلیون نفر جمعیت دارند شهر بزرگ یا کلان شهر گفته می شود.
۱۱	پرسش : در شهرهای بزرگ معمولاً چه امکاناتی وجود دارد؟ پاسخ : دانشگاه ها ، سینماها ، بیمارستان ها ، سالن های نمایش ، هتل ها و پارک های بزرگ و...
۱۲	پرسش : در مرکز و اطراف شهر چه مکان هایی قرار دارند؟ پاسخ : در مرکز شهر معمولاً ادارات ، فروشگاه ها ، بیمارستان ها و دانشگاه ها قرار دارند و در اطراف شهر معمولاً کارخانه ها و کارگاه ها قرار دارند.
۱۳	پرسش : استان چیست؟ پاسخ : کشور ما را برای اداره ی بهتر به قسمت های بزرگی تقسیم کرده اند که به هریک از این قسمت ها استان می گویند.
۱۴	پرسش : مرکز استان چیست؟ پاسخ : معمولاً به بزرگ ترین و پرجمعیت ترین شهر هر استان مرکز آن استان می گویند که با انواع راه ها به شهرهای دور و نزدیک مربوط می شود.
۱۵	پرسش : ایران چند استان دارد؟ پاسخ : سی و یک استان
۱۶	پرسش : دهیار کیست ؟ پاسخ : دهیار عضوی از شورای اسلامی روستا و انتخاب شده از بین اعضای آن است.
۱۷	پرسش : سه شهر پرجمعیت ایران را به ترتیب نام ببرید. پاسخ : تهران ، مشهد ، اصفهان

پرسش و پاسخ درس ۵ (زندگی در شهر و روستا)

پرسش : نام استان های ایران و شهرهای مربوطه ی آن را در جدول زیر بیان کنید.

ردیف	نام استان	نام مرکز استان
۱۷	مرکزی	آراک
۱۸	لرستان	خرم آباد
۱۹	مازندران	ساری
۲۰	گلستان	گرگان
۲۱	خراسان رضوی	مشهد
۲۲	خراسان شمالی	بجنورد
۲۳	خراسان جنوبی	یرجند
۲۴	خوزستان	اهواز
۲۵	چهارمحال و بختیاری	شهرکرد
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	یاسوج
۲۷	سیستان و بلوچستان	زاهدان
۲۸	یزد	یزد
۲۹	هرمزگان	بندرعباس
۳۰	فارس	شیراز
۳۱	تهران	تهران

ردیف	نام استان	نام مرکز استان
۱	اردبیل	اردبیل
۲	آذربایجان غربی	ارومیه
۳	آذربایجان شرقی	تبریز
۴	زنجان	زنجان
۵	گیلان	رشت
۶	قزوین	قزوین
۷	کردستان	سنندج
۸	البرز	کرج
۹	همدان	همدان
۱۰	کرمانشاه	کرمانشاه
۱۱	قم	قم
۱۲	ایلام	ایلام
۱۳	اصفهان	اصفهان
۱۴	سمنان	سمنان
۱۵	بوشهر	بوشهر
۱۶	کرمان	کرمان

پاسخ :

پرسش و پاسخ درس ۶ (جهت های جغرافیایی)

پرسش : چهار جهت اصلی را نام ببرید.

پاسخ : شمال ، جنوب ، مشرق ، مغرب

پرسش : چهار جهت اصلی چگونه مشخص می شود؟

پاسخ : اگر در یک صبح آفتابی در حیاط خانه یا مدرسه طوری بایستیم که دست راست ما به طرف خورشید یا همان مشرق باشد؛ دست چپ ما به طرف مغرب قرار می گیرد و رو به روی ما شمال و پشت سرما جنوب خواهد بود.

پرسش : کره ی زمین چیست؟

پاسخ : زمینی که ما روی آن زندگی می کنیم و کشورها و شهرها روی آن قرار دارند کره ی بسیار بزرگی است که به آن کره ی زمین گفته می شود.

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۶ (جهت های جغرافیایی)

۴	پرسش : قطب شمال و قطب جنوب را تعریف کنید. پاسخ : به بالاترین قسمت کره ی زمین قطب شمال می گویند و به پایین ترین قسمت کره ی زمین قطب جنوب می گویند.
۵	پرسش : قطب نما چیست؟ پاسخ : قطب نما وسیله ای است که جهت قطب شمال و جنوب زمین را نشان می دهد.
۶	پرسش : جهت های فرعی کدامند؟ پاسخ : شمال شرقی ، شمال غربی ، جنوب شرقی ، جنوب غربی
۷	پرسش : جهت های اصلی و فرعی را در شکل های زیر مشخص کنید. پاسخ :
پرسش و پاسخ درس ۷ (جغرافی دانان محیط زندگی خود را چگونه مطالعه می کنند؟)	
۱	پرسش : یکی از راه های شناخت محیط خود و دیگران است. پاسخ : دانش جغرافیا
۲	پرسش : دانش جغرافیا چه کمکی به ما می کند؟ پاسخ : دانش جغرافیا به کمک می کند که محیط زندگی خود و محیط های دیگر را بشناسیم و از چگونگی زندگی مردم در مکان های مختلف آگاه شویم.
۳	پرسش : جغرافی دان چه کسی است؟ پاسخ : جغرافی دان کسی است که مکان های مختلف و زندگی مردم در آن مکان ها را مطالعه می کند.
۴	پرسش : جغرافی دانان چگونه محیط های زندگی را مطالعه می کنند؟ پاسخ : جغرافی دانان از محیط های مختلف بازدید می کنند و می گویند همه چیز را به خوبی مشاهده کنند ؛ همچنین کتاب هایی را که درباره ی محیط ها و موضوعات جغرافیایی نوشته شده مطالعه می کنند. آن ها ابتدا پرسش هایی را در مورد یک مکان طرح می کنند و همچنین برای حل مشکلات زندگی مردم در محیط های مختلف پیشنهاد هایی را ارائه می دهند.
۵	پرسش : وسایل یادگیری جغرافیا را نام ببرید. پاسخ : عکس ، فیلم ، نقشه ، کره جغرافیا ، کتاب ، رایانه و...
۶	پرسش : در جغرافیا مهم ترین وسیله ی یادگیری است. پاسخ : نقشه
پرسش و پاسخ درس ۸ (نخستین روستاها چگونه به وجود آمدند؟)	
۱	پرسش : زندگی مردم در گذشته های دور چه تفاوتی با زندگی امروز داشته است؟ پاسخ : به دلیل نبود علم و دانش پیشرفته و عدم رشد و بلوغ فکری انسان ها فراهم کردن خوراک و پوشاک و مسکن و امنیت و تهیه ی ابزار و امکانات بسیار مشکل تر از امروز بود.

ادامه ی بررسی و پاسخ درس ۸ (نخستین روستاها چگونه به وجود آمدند؟)

۲	پرسش: نخستین روستاها چگونه به وجود آمدند؟ پاسخ: انسان ها می دانستند که آن چه در زمین های کشاورزی کاشته اند به مراقبت نیاز دارد. پس به تدریج در کنار زمین های خود ساکن شدند ، اما مراقبت از گسترزارها و انجام کار کشاورزی به تنهایی ممکن نبود ، در نتیجه خانه هایشان را کنار یکدیگر ساختند و یکجا نشین شدند به این ترتیب اولین روستاها به وجود آمدند.
۳	پرسش: انسان ها در گذشته های دور چگونه توانستند بر مشکلات غلبه کنند؟ پاسخ: خدایه انسان ها عقل داده است پس انسان ها به تدریج با استفاده از نیروی فکری خود چیزهایی را کشف کردند و به کمک دست هایشان یاد گرفتند وسایلی بسازند و نیاز خود را رفع کنند.
۴	پرسش: مهم ترین مشکلات انسان نخستین چه بود؟ پاسخ: تهیه غذا ، تهیه مسکن ، تامین امنیت ، نبود ابزار و وسایل لازم و...
۵	پرسش: انسان های نخستین غذای خود را چگونه تهیه می کردند؟ پاسخ: صبح ناشب به جست و جوی غذایی پرداختند و میوه درختان و ریشه و برگ گیاهان و تخم پرندگان را جمع آوری می کردند و می خوردند.
۶	پرسش: انسان های اولیه برای درآمان ماندن از حمله ی حیوانات وحشی چه کار کردند؟ پاسخ: به غارها پناه بردند.
۷	پرسش: چه عاملی مهم ترین نقش را در تامین غذای انسان نخستین برعهده داشت؟ پاسخ: شکار
۸	پرسش: انسان های نخستین از چه چیزهایی برای ساخت ابزار و وسایل استفاده می کردند؟ پاسخ: سنگ ، شاخه ی درختان ، استخوان حیوانات و...
۹	پرسش: آتش چگونه کشف شد؟ پاسخ: انسان ها متوجه آتشی که بر اثر رعد و برق به وجود می آمد شدند و با گذشت زمان پی بردند که با به هم زدن برخی از سنگ ها می توان آتش درست کرد.
۱۰	پرسش: هزاران سال است جانورانی مثل مورچه و زنبور لانه ی خود را به همان شیوه می سازند و تغییری نداده اند. چرا؟ پاسخ: زیرا لانه سازی آن ها غریزی و ذاتی است و فاقد عقل و فکر و قدرت یادگیری هستند.
۱۱	پرسش: چرا کشف آتش زندگی انسان ها را تغییر داد؟ پاسخ: زیرا از آتش برای ساخت ابزار و وسایل گوناگون و پخت غذاها و تامین امنیت و... استفاده کردند.
۱۲	پرسش: بارواج کشاورزی مردم در کنار و برای خود خانه های دائمی ساختند. پاسخ: رودها ، چشمه ها
۱۳	پرسش: چرا نخستین روستاهای پرجمعیت در کنار رودها پدید آمدند؟ پاسخ: زیرا آب کافی برای نوشیدن ، پختن غذا، رعایت بهداشت و کشاورزی و باغ داری و... وجود داشت.
۱۴	پرسش: اهلی کردن حیوانات برای انسان ها چه فایده هایی داشت؟ پاسخ: از گوشت و شیر آن ها برای تهیه غذا ، از پشم و پوست آن ها برای تهیه پوشاک ، از استخوان حیوانات برای ساخت ابزار و از نیروی آن ها برای انجام کارها استفاده می کرد.

پرسش و پاسخ درس ۹ (نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟)

۱	پرسش: نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟ پاسخ: با گذشت زمان، جمعیت بعضی از روستاهای کنار رودها بیش تر شد و این روستاها تبدیل به شهر شدند.
۲	پرسش: کشاورزی چه اهمیتی در زندگی انسان های گذشته داشت؟ پاسخ: بارواج کشاورزی مواد غذایی به اندازه ی کافی تولید و ذخیره می شد.
۳	پرسش: تقسیم کار چگونه به وجود آمد؟ پاسخ: بارواج کشاورزی و تولید و ذخیره ی کافی مواد غذایی؛ همه ی افراد مجبور به کار کشاورزی نبودند، پس عده ای از مردم به کارهای دیگر مثل ساخت ابزار، داد و ستد و... مشغول شدند و تقسیم کار به وجود آمد.
۴	پرسش: قبل از پیدایش پول داد و ستد چگونه صورت می گرفت؟ پاسخ: از طریق مبادله ی کالا به کالا
۵	پرسش: یک مثال برای مبادله ی کالا به کالا بیان کنید. پاسخ: برای مثال اگر کشاورزی بیش از مقدار نیاز خانواده اش گندم داشت مقداری از آن را به کسی که ابزار یا سفال تولید می کرد می داد و وسیله ی مورد نیاز خود را می گرفت.
۶	پرسش: داد و ستد به صورت مبادله ی کالا به کالا چه مشکلاتی را به همراه داشت؟ پاسخ: ارزش واقعی کالاها مشخص نبود، حمل و نقل کالاها برای مبادله مشکل بود و...
۷	پرسش: بعدها مشکلات مبادله ی کالا به کالا چگونه رفع شد؟ پاسخ: با اختراع انواع پول ها به صورت سکه و اسکناس، حواله ها، چک ها، سفته ها، برات ها و...
۸	پرسش: تمدن ها چگونه به وجود آمدند؟ پاسخ: با پیدایش شهرهای بزرگ تمدن ها ی بزرگ نیز به وجود آمدند.
۹	پرسش: ویژگی تمدن ها را نام ببرید. (مهم) پاسخ: خط، آتار هنری، تقسیم کار و مهارت در کارها، قانون و مقررات، عقاید مذهبی، دادوستد، حکومت و فرمانروایی.
۱۰	پرسش: پس از پیدایش تمدن ها اداره سرزمین ها بر عهده ی چه کسانی بود؟ پاسخ: بر عهده ی فرمانروایان
۱۱	پرسش: چرا فرمانروایان قانون وضع کردند؟ پاسخ: برای برقراری نظم در سرزمین خود و اداره ی شهرها و روستاها.
۱۲	پرسش: علل پیدایش خط چه بود؟ پاسخ: رونق داد و ستد و نیاز انسان به نوشتن قراردادها و نگه داشتن بعضی اطلاعات زمینه را برای اختراع خط فراهم کرد.
۱۳	پرسش: مهم ترین عامل پیدایش تمدن ها چه نام دارد؟ پاسخ: خط
۱۴	پرسش: چرا فرمانروایان به دیگر سرزمین ها حمله می کردند؟ پاسخ: برای وسیع کردن قلمرو و کسب ثروت و افتخار و...
۱۵	پرسش: بین النهرین به کجا گفته می شود؟ پاسخ: به سرزمین میان دو رود دجله و فرات بین النهرین گفته می شود.

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۹ (نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟)

۱۶	پرسش : چند تمدن نام ببرید. پاسخ : تمدن ایلام ، تمدن آشور، تمدن سومر، تمدن بابل ، تمدن جیرفت ، تمدن سیلک ، تمدن مارلیک ، تمدن حسنلو، تمدن شهر سوخته ، تمدن لیدی ، تمدن مصر و...
۱۷	پرسش : اولین تمدن ها در کنار کدام رودها پدید آمدند؟ پاسخ : در کنار رودهای دجله و فرات ، کارون ، نیل ، هلیل رود و هیرمند
۱۸	پرسش : دو تمدن باستانی ایران در گذشته های دور را نام ببرید. پاسخ : تمدن جیرفت ، تمدن شهر سوخته
۱۹	پرسش : تمدن ایلام چند سال قبل پدید آمد؟ پاسخ : در حدود چهار تا پنج هزار سال قبل
۲۰	پرسش : پایتخت ایلامی ها کدام شهر بود؟ پاسخ : شهر شوش
۲۱	پرسش : وضعیت شهر شوش در زمان تمدن ایلامی چگونه بوده است؟ پاسخ : در آن زمان شوش شهری با مزارع وسیع کشاورزی و بازارهای بزرگ بوده است.
۲۲	پرسش : مردم ایلام به چه کارهایی مشغول بوده اند؟ پاسخ : کشاورزی ، دام داری ، فلزکاری ، سفالگری ، نجاری ، مجسمه سازی ، تجارت و...
۲۳	پرسش : در دوره ایلامی ها پرستشگاه ها به چه صورت و در کجاها ساخته می شدند؟ پاسخ : به صورت بناهای عظیم و در مکان های بلند ساخته می شدند.
۲۴	پرسش : مشهورترین پرستشگاه دوره ی ایلامی ها چه نام داشته و در کجا قرار دارد؟ پاسخ : جفازنبیل نام داشته و در نزدیکی شهر شوش قرار دارد.
۲۵	پرسش : ایلامی ها از چه خطی استفاده می کردند؟ پاسخ : ایلامی ها ابتدا از خط تصویری و سپس میخی استفاده می کردند.
۲۶	پرسش : از خط تصویری چگونه استفاده می شد؟ پاسخ : برای نوشتن هر چیز شکل آن را می کشیدند.
۲۷	پرسش : تمدن ایلام در کنار کدام رود به وجود آمد؟ پاسخ : در کنار رود کارون
۲۸	پرسش : تمدن ایلام در محدوده ی کدام استان امروزی قرار داشته است؟ پاسخ : استان خوزستان
۲۹	پرسش : آیا تمدن ایلام ویژگی های تمدن را داشته است؟ پاسخ : بلی
۳۰	پرسش : در زمان های قدیم ایلامی ها را چه می نامیدند؟ (خارج از کتاب) پاسخ : جِتمَنی ها

پرسش و پاسخ درس ۱۰ (مورخان گذشته را چگونه مطالعه می کنند؟)

۱	پرسش : دانش تاریخ چه کمکی به ما می کند؟ پاسخ : دانش تاریخ به ما کمک می کند که از چگونگی زندگی مردم در گذشته آگاه شویم و از آن پند و عبرت بگیریم.
۲	پرسش : مورخ به چه کسی می گویند؟ پاسخ : به کسی که درباره ی زندگی انسان های گذشته و آن چه در گذشته اتفاق افتاده است ، تحقیق کرده و می نویسد مورخ می گویند.
۳	پرسش : مورخان چگونه تحقیق می کنند؟ پاسخ : مورخان در آغاز کارهای خود پرسش هایی درباره ی رویدادها طرح می کنند ، سپس مدارک و شواهد به جا مانده از گذشته را بررسی می کنند و علاوه بر آن ها از دانش باستان شناسی هم کمک می گیرند تا به پاسخ پرسش هایشان برسند.
۴	پرسش : کار باستان شناسان چیست؟ پاسخ : باستان شناسان بناها و اشیاء و وسایلی را که از گذشته به جا مانده است کشف و مطالعه می کنند.
۵	پرسش : چرا آثار باستانی با ارزش هستند؟ پاسخ : زیرا این آثار و اشیاء ، اطلاعات بسیاری درباره ی زندگی گذشتگان نشان می دهند.
۶	پرسش : معمولاً اشیاء و آثار تاریخی را کجا نگه داری می کنند؟ پاسخ : در موزه ها

پرسش و پاسخ درس ۱۱ (سفری به شهر باستانی همدان)

۱	پرسش : آریایی ها چند هزار سال پیش به ایران آمدند؟ پاسخ : حدود چهار هزار سال پیش
۲	پرسش : آریایی ها پس از ورود به ایران به چند دسته تقسیم شدند؟ و در کجا ساکن گردیدند؟ پاسخ : به سه دسته ، مادها در غرب و شمال غرب ایران ؛ پارت ها در شمال شرق ایران ؛ پارس ها در جنوب و جنوب غرب ایران ساکن شدند.
۳	پرسش : چرا کشور ما ایران نام گرفت؟ پاسخ : زیرا اقوام آریایی به کشور ما مهاجرت کرده و در آن ساکن شدند.
۴	پرسش : آریایی (ایرانی) به چه معناست؟ پاسخ : به معنای اصیل و نجیب است.
۵	پرسش : اولین گروه از آریایی ها که پس از ورود به ایران حکومت تشکیل دادند چه نام دارند؟ پاسخ : مادها
۶	پرسش : علل ضعف مادها و شکست آنان در برابر آشوری ها چه بود؟ پاسخ : باهم متحد نبودند ، سپاه منظمی نداشتند.
۷	پرسش : هگمتانه یا اکباتان یا همدان امروزی پایتخت کدام حکومت ها بوده است؟ پاسخ : هگمتانه پایتخت دائمی حکومت مادها و پایتخت تابستانی حکومت هخامنشیان بود.
۸	پرسش : آشوری ها چگونه قومی بودند؟ پاسخ : آشوری ها قومی جنگجو بودند و بیش تر اوقات به سرزمین مادها حمله ور می شدند و آن ها را غارت می کردند.

پرسش و پاسخ درس ۱۱ (سفری به شهر باستانی همدان)

۹	پرسش : حکومت مادها چگونه تشکیل شد؟یا(مادها که بودند؟) پاسخ : مادها گروهی از آریایی ها بودند که در غرب و شمال غرب ایران ساکن گردیدند اقوام ماد به رهبری دیاکو با هم متحد شدند و آشوری ها را شکست دادند و شهر هگمتانه را در دامنه کوه الوند ساختند و پایتخت خود قرار دادند ؛ به این ترتیب حکومت مادها تشکیل شد.
۱۰	پرسش : مهم ترین همسایه ی مادها چه نام داشت؟ پاسخ : آشوری ها
۱۱	پرسش : اولین رهبروینیان گذار حکومت مادها چه کسی بود؟ پاسخ : دیاکو
۱۲	پرسش : دوانر تاریخی شهر همدان را نام ببرید. پاسخ : منطقه ی تپه ی تاریخی هگمتانه و گنج نامه در راه عباس آباد
۱۳	پرسش : گنج نامه با چه خطی و به چند زبان نوشته شده است؟ پاسخ : با خط میخی و به سه زبان ، پارسی باستان ، ایلامی ، بابلی
۱۴	پرسش : هگمتانه مربوط به چند سال پیش است؟ پاسخ : در حدود سه هزار سال پیش.
۱۵	پرسش : چرا آریایی ها به ایران مهاجرت کردند؟ پاسخ : به دلیل وجود دشت های سرسبز و حاصل خیز.
۱۶	پرسش : باستان شناسان پس از حفاری منطقه ی تپه ی هگمتانه به چه چیزی پی برده اند؟ پاسخ : آن ها پی برده اند که دور این شهر دیواری محکم و بلند باستون هایی عظیم قرار داشته است.
۱۷	پرسش : در موزه ی هگمتانه چه چیزهایی قرار دارد؟ پاسخ : مجسمه ها ، ظروف ، زیور آلات ، خمره های آب و غذا ، پایه ی ستون های کاخ هخامنشیان.
۱۸	پرسش : چند قوم بومی ایران قبل از آریایی ها را نام ببرید. (خارج از کتاب) پاسخ : تپور ، آمارد ، کاسی ها ، لولوبی ها و...

پرسش و پاسخ درس ۱۲ (سفری به تخت جمشید)

۱	پرسش : کوروش که بود؟ و با مردم سرزمین ها فتح شده چگونه رفتاری کرد؟ پاسخ : کوروش مردی خردمند و با هوش از قوم پارس بود او پس از جنگ های فراوان ؛ مادها را شکست داد و حکومت قدرتمند هخامنشیان را بنیان گذاشت. او با مردم سرزمین هایی که فتح می کرد با احترام و مهربانی رفتاری کرد.
۲	پرسش : آرامگاه کدام پادشاه ایران در پاسارگاد قرار دارد؟ پاسخ : کوروش
۳	پرسش : پاسارگاد در نزدیکی کدام یک از شهرهای ایران قرار دارد؟ پاسخ : در ۱۳۰ کیلومتری شهر شیراز
۴	پرسش : بنای تخت جمشید چند هزار سال پیش ساخته شده است؟ پاسخ : ۲۵۰۰ سال پیش

ادامه ی پرشی و پاسخ درس ۱۲ (سفری به تخت جمشید ۱)	
۵	پرشی : تخت جمشید در هر کدام از طرفین خود چند پله دارد؟ پاسخ : ۱۱۱ پله
۶	پرشی : تخت جمشید به فرمان چه کسی ساخته شد؟ پاسخ : به فرمان داریوش اول
۷	پرشی : تخت جمشید چگونه ساخته شد؟ پاسخ : معماری اصلی تخت جمشید را اقوام پارسی انجام دادند ، در ساختن تخت جمشید صدها نفر از اقوام مختلف ، که در قلمرو هخامنشیان زندگی می کردند ، شرکت داشتند. کارگران سنگ ها را از کوه های دور و نزدیک می بردند و با کاری به محل ساخت تخت جمشید می آوردند و با قرقره و طناب بالا می کشیدند ، سنگ ها را تراشیده و نقش های زیبا روی آن می کردند * آن ها برای این کار دستمزد می گرفتند.
۸	پرشی : ارتفاع ستون های سنگی تخت جمشید چه قدر است؟ پاسخ : ده متر ارتفاع دارند و از شکفتی های معماری جهان هستند.
۹	پرشی : در زمان داریوش اول شهربان به چه کسی گفته می شد؟ (باتوضیح) پاسخ : در زمان داریوش اول به دلیل وسعت زیاد کشور ؛ اداره ی آن کار ساده ای نبود ، به همین دلیل داریوش دستور داد ایران را بخش هایی تقسیم کنند و برای هر بخش فرمانروایی تعیین کرد که شهربان نامیده می شدند.
۱۰	پرشی : پایتخت هخامنشیان کدام شهر بود؟ پاسخ : تخت جمشید
۱۱	پرشی : طولانی ترین و مهم ترین راه کشور در زمان داریوش اول چه نام داشت؟ پاسخ : راه شاهی
۱۲	پرشی : راه شاهی به کدام راه، در زمان هخامنشیان گفته می شد؟ پاسخ : به طولانی ترین و مهم ترین راه کشور در زمان هخامنشیان؛ که تخت جمشید را به سارد وصل می کرد ، راه شاهی گفته می شد.
۱۳	پرشی : جشن های نورزوی هخامنشیان در کدام شهر برگزار می شد؟ پاسخ : در شهر تخت جمشید
۱۴	پرشی : حکومت هخامنشیان را چه کسی تأسیس کرد؟ پاسخ : کوروش
۱۵	پرشی : مهم ترین کارهای داریوش را نام ببرید. پاسخ : تعیین شهربان ، ساختن راه ها ، ساختن سکه ی طلا ، ایجاد سپاه جاویدان
۱۶	پرشی : سپاه جاویدان چند هزار نفر بودند؟ پاسخ : ده هزار نفر
۱۷	پرشی : چاپارخانه ها در زمان هخامنشیان چه نقشی داشتند؟ پاسخ : در چاپارخانه ها همیشه اسب های تازه نفس آماده ی حرکت بودند ، نامه رسان ها در آن جا اسبهای خود را عوض می کردند و سوار بر اسب های تازه نفس ؛ نامه ها اربه دورترین نقاط کشور می رساندند.

ادامه ی برسی و پاسخ درس ۱۲ (سفری به تخت جمشید ۱)

پرسی : نتیجه هر کدام از اقدامات و کارهای داریوش در جدول زیر چه بود؟

اقدامات داریوش	نتیجه
تعیین شهریان	اداره بهتر کشور
ساختن راه ها	ارتباط بهتر و سریع تر شهرهای دور و نزدیک با یکدیگر و با پایتخت
ساختن سگه ی طلا	آسان تر شدن داد و ستد و تجارت
ایجاد سپاه جاویدان	مقابله و دفاع فوری در جهت مقابله با دشمنان

۱۸

پاسخ :

برسی و پاسخ درس ۱۳ (سفری به تخت جمشید ۲)

پرسی : حکومت هخامنشیان به دست چه کسی از بین رفت؟

پاسخ : به دست اسکندر مقدونی

۱

پرسی : علل ضعف هخامنشیان در اواخر حکومت خودشان و شکست آن ها از اسکندر چه بود؟

پاسخ : اختلافات داخلی ، بی لیاقتی شاهان و حاکمان

۲

پرسی : هخامنشیان چند سال بر ایران حکومت کردند؟

پاسخ : بیش از دویست سال

۳

پرسی : در زمان حمله ی اسکندر ایرانیان چه کار کردند؟

پاسخ : با تمام وجود ایستادگی و مقاومت کردند ولی بی نتیجه بود.

۴

پرسی : آریوبرزن که بود؟

پاسخ : یکی از برجسته ترین فرماندهان ایرانی بود که تا پای جان با اسکندر و سپاهیان جنگید و با خیانت همزمانش کشته شد.

۵

پرسی : بعد از هخامنشیان کدام حکومت در ایران تشکیل شد؟

پاسخ : حکومت جانشینان اسکندر یا همان سلوکیان

۶

پرسی : سلوکیان بعد از حاکم شدن بر ایران چه کردند؟

پاسخ : سلوکیان سعی کردند آداب و رسوم و خط و زبان یونانی را در ایران رواج دهند.

۷

پرسی : سرانجام حکومت سلوکیان و جانشینان اسکندر چه شد؟

پاسخ : مردم ایران حکومت بیگانگان را نمی پذیرفتند سرانجام گروهی از آریایی ها به نام پارت ها به رهبری اشک با آن ها جنگیدند و آن ها را شکست داده و از ایران بیرون راندند و حکومت اشکانیان را به وجود آوردند.

۸

پرسی : چرا حکومتی را که پارت ها به وجود آوردند اشکانیان نامیده شد؟

پاسخ : زیرا پادشاهان اشکانی ، به احترام رهبر بزرگ خود، لقب اشک را برای خود برمی گزیدند.

۹

پرسی : قدرتمندترین پادشاه اشکانی چه نام داشت؟

پاسخ : مهرداد دوم

۱۰

پرسی : چرا امپراتوری ایران و روم دائم می جنگیدند؟

پاسخ : زیرا همسایه بودند و رومی ها می خواستند ایران را تصرف کنند، ولی در بیش تر جنگ ها از اشکانیان شکست خوردند.

۱۱

۱۲	پرسش: پارت هادر چه کارهایی مهارت داشتند؟ پاسخ: در فنون جنگی، اسب سواری، تیراندازی
۱۳	پرسش: سردار مشهور ایرانی در زمان اشکانیان؛ که کراسوس فرمانده رومی ها را شکست داد چه نام دارد؟ پاسخ: سورنا
۱۴	پرسش: مهم ترین کار اشکانیان چه بود؟ پاسخ: بیرون راندن جانشینان اسکندر و قدرتمند کردن ایران
۱۵	پرسش: سورنا و آریوبرزن چه کار ارزشمندی انجام دادند؟ پاسخ: سورنا لشکر روم به فرماندهی کراسوس را شکست داد و آریوبرزن تا پای جان از کشورش در مقابل بیگانگان دفاع کرد.
پرسش و پاسخ درس ۱۴ (سفر به شهر باستانی کرمانشاه)	
۱	پرسش: دومورد از آثار تاریخی کرمانشاه را نام ببرید. پاسخ: طاق بستان، بیستون
۲	پرسش: در کرمانشاه آثاری از کدام دوران و حکومت ها دیده می شود؟ پاسخ: آثاری از دوره های هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان در آن مشاهده می شود.
۳	پرسش: حکومت ساسانیان توسط چه کسی و چگونه بنیان گذاشته شد؟ پاسخ: وقتی حکومت اشکانیان ضعیف شد، جنگ میان فرمانروایان محلی برای به دست گرفتن حکومت شدت گرفت، یکی از این فرمانروایان، اردشیرنوه ی ساسان بود. اردشیر در جنگ با اشکانیان پیروز شد و خود را شاه خواند و حکومتی را به وجود آورد که به نام جدش ساسانیان نامیده شد.
۴	پرسش: چرا طاق بستان گردشگران را به سوی خود جلب کرده است؟ پاسخ: زیرا هم آثار مهمی دارد و هم در مکانی زیبا و خوش منظره قرار دارد.
۵	پرسش: در طاق بستان چه چیزهایی قرار دارد؟ پاسخ: مجموعه ای از سنگ نبشته ها و سنگ نگاره های دوره ی ساسانی.
۶	پرسش: سنگ نگاره های طاق بستان مربوط به چه چیزهایی هست؟ پاسخ: تاج گذاری خسرو پرویز، اردشیر دوم، شاپور دوم و سوس که همه از پادشاهان ساسانی بوده اند.
۷	پرسش: در زمان ساسانیان کدام هنرها پیشرفت کرد؟ چرا؟ پاسخ: معماری و سنگ تراشی؛ زیرا هنرمندان رویدادهای مهم مانند پیروزی ها را به یادگار روی سنگ های بزرگ کوه ها می کنند.
۸	پرسش: کدام پادشاه قدرتمند ساسانی پادشاه روم را اسیر کرد؟ پاسخ: شاپور اول
۹	پرسش: کار مهمی که شاپور اول کرده بود؟ پاسخ: او توانست بر رومی ها پیروز شده و امپراتور روم را اسیر کند. بعد از این پیروزی او دستور داد صحنه ی تسلیم شدن امپراتوری روم را بر بدنه ی کوهی در فارس کنده کاری کنند.
۱۰	پرسش: چهار پادشاه مشهور دوره ی ساسانی را نام ببرید. پاسخ: اردشیر، شاپور اول، خسرو انوشیروان، خسرو پرویز

ادامه ی پرستی و پاسخ درس ۱۴ (سفر به شهر باستانی کرمانشاه)

۱۱	پرستی : کارهای مهم خسروانوشیروان را بیان کنید. پاسخ : به دستور او شهرهای بزرگ و کاخ های باشکوه ساخته شد و دانشگاه جندی شاپور در خوزستان بنا گردید.
۱۲	پرستی : شهر جندی شاپور از چه لحاظ اهمیت داشت؟ پاسخ : دانش پزشکی در آن شهر رونق داشت و پزشکانی از ایران و دیگر نقاط جهان در آن جا گردآمده بودند.
۱۳	پرستی : ترتیب پیدایش حکومت ها در ایران ؛ بعد از ورود آریایی ها را بیان کنید. پاسخ : مادها ، هخامنشیان ، سلوکیان ، اشکانیان ، ساسانیان ، حکومت های اسلامی
۱۴	پرستی : کتاب مقدس زرتشتیان چه نام دارد؟ پاسخ : اوستا
۱۵	پرستی : سه پایه اصلی دین زرتشت کدامند؟ پاسخ : پندار نیک ، گفتار نیک ، کردار نیک
۱۶	پرستی : زرتشتیان چه عقایدی داشتند؟ پاسخ : زرتشتیان آتش را مقدس می شمردند و در آتشکده ها اهورا مزدا را نیایش می کردند.
۱۷	پرستی : آیا خسرو پرویز دعوت پیامبر را پذیرفت؟ پاسخ : خیر
۱۸	پرستی : در اواخر حکومت ساسانی وضع کشور چگونه بود؟ و یا چه دلایلی برای ضعف حکومت ساسانیان در اواخر حکومت خودشان و ورود اسلام به ایران وجود داشت؟ پاسخ : مردم مجبور به دادن مالیات بیش تر برای تأمین هزینه ی جنگ با رومی ها بودند. از امتیازات بزرگان مانند آموزش و سواد محروم بودند. پادشاهان به خوشگذرانی مشغول بوده و به مردم توجه نداشتند. سپاهیان به دلیل جنگ های متعدد ضعیف شده بودند. بنابراین مردم ناراضی بودند.
۱۹	پرستی : چرا مردم ایران دین اسلام را پذیرفتند؟ پاسخ : زیرا دین اسلام پیام برابری و برادری داشت و مردم ایران از مالیات سنگین و فقر و ظلم و ستم و تبعیض خسته شده بودند.
۲۰	پرستی : چهار سوغاتی کرمانشاه را نام ببرید. پاسخ : نان برنجی ، کاک ، گیوه ، کلاش
۲۱	پرستی : دو غذای محلی کرمانشاه را نام ببرید. پاسخ : آش عباسعلی ، خورش خلال

پرستی و پاسخ درس ۱۵ (کوه و دشت های زیبا)

۱	پرستی : ناهمواری یعنی چه؟ پاسخ : به پستی و بلندی های زمین ، ناهمواری می گویند.
۲	پرستی : رشته کوه چیست؟ پاسخ : به کوه هایی که مانند زنجیر به یکدیگر متصل باشند رشته کوه می گوئیم.
۳	پرستی : قله چیست؟ پاسخ : به بالاترین جای کوه ، قله می گوئیم.

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۱۵ (کوه ودشت های زیبا)

۴	پرسش : کوهپایه چیست؟ پاسخ : به زمین های پایین کوه کوهپایه می گویند.
۵	پرسش : بلندترین قله ی ایران و رشته کوه البرز چه نام دارد؟ پاسخ : قله ی دماوند
۶	پرسش : دشت چیست؟ پاسخ : به زمین های صاف و هموار وسیع دشت می گویند.
۷	پرسش : آیا همه ی زمین های هموار (یعنی دشت ها و جلگه ها) حاصل خیز هستند؟ چرا؟ پاسخ : خیر، خاک بعضی از دشت ها و جلگه ها شور بوده و برای کشاورزی مناسب نیستند.
۸	پرسش : جویبار چگونه پدید می آید؟ پاسخ : در کوهستان برف زیاد می بارد، با گرم شدن هوا برف کوه ها به تدریج ذوب می شود و از جاری شدن آب آن ها در روی زمین جویبار پدید می آید.
۹	پرسش : رود چگونه تشکیل می شود؟ پاسخ : از به هم پیوستن جویبار ها رود تشکیل می شود.
۱۰	پرسش : آبرفت چیست؟ پاسخ : به شن و ماسه و گل و لایی که رودها همراه خود می برند آبرفت می گویند.
۱۱	پرسش : جلگه چیست؟ پاسخ : وقتی رودها به طرف دریا می روند آبرفت فراوانی را که با خود آورده اند در نزدیکی دریا ته نشین می کنند ، این آبرفت ها روی هم انباشته شده و پس از گذشت سال ها ، زمین های حاصل خیزی پدید می آورند که جلگه نامیده می شود.
۱۲	پرسش : دامنه ی کوه چیست؟ پاسخ : به سرازیری هاس تند کوه دامنه ی کوه می گویند.
۱۳	پرسش : رنگ قهوه ای در نقشه نشانه ی چیست؟ پاسخ : نشانه ی کوه ها
۱۴	پرسش : رنگ زرد در نقشه نشانه ی چیست؟ پاسخ : نشانه ی دشت ها و بیابان ها
۱۵	پرسش : رنگ سبز در نقشه نشانه ی چیست؟ پاسخ : نشانه ی زمین های پست و حاصل خیز کنار رودها و دریاها
۱۶	پرسش : دو رشته کوه مهم ایران کدام ها هستند؟ پاسخ : رشته کوه زاگرس ، رشته کوه البرز
۱۷	پرسش : رشته کوه البرز در کجای البرز در کجای ایران قرار دارد؟ پاسخ : در شمال ایران
۱۸	پرسش : رشته کوه البرز در کدام جهت کشیده شده است؟ پاسخ : از شمال غرب ایران به شمال شرق ایران

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۱۵ (کوه ودشت های زیبا)

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۱۵ (کوه ودشت های زیبا)	
۱۹	پرسش : رشته کوه زاگرس در کجای ایران قرار دارد؟ پاسخ : در غرب و جنوب غرب ایران
۲۰	پرسش : رشته کوه زاگرس از کدام جهت به کدام جهت کشیده شده است؟ پاسخ : از شمال غرب ایران به جنوب غرب ایران
۲۱	پرسش : وسیع ترین دشت ها و بیابان های ایران چه نام دارند؟ پاسخ : دشت کویر، دشت لوت
۲۲	پرسش : پهناورترین جلگه ی ایران چه نام دارد؟ پاسخ : جلگه ی خوزستان
۲۳	پرسش : بلندترین کوه های رشته کوه زاگرس چه نام دارد؟ پاسخ : زردکوه ، دنا
۲۴	پرسش : چهارکوه بلند رشته کوه البرز کدامند؟ پاسخ : دماوند ، سیلان ، علم ، سهند
۲۵	پرسش : چندجلگه ی ایران را نام ببرید. پاسخ : جلگه ی خوزستان ، جلگه ی گرگان ، جلگه ی گیلان ، جلگه ی مازندران
۲۶	پرسش : کدام رشته کوه در شرق ایران قرار دارد؟ پاسخ : رشته کوه سلیمان
۲۷	پرسش : یک کوه در جنوب شرق ایران نام ببرید. پاسخ : کوه تفتان
۲۸	پرسش : ارتفاع کوه دماوند چه قدر است؟ پاسخ : ۵۶۱۰ متر
۲۹	پرسش : به چه زمین هایی پست می گویند؟ پاسخ : به زمین هایی که ارتفاع کمی از سطح آب های آزاد جهان یعنی اقیانوس ها (ونه دریاها و دریاچه ها) باشد زمین های پست گفته می شود.
۳۰	پرسش : سرزمین ایران از نظر جغرافیایی چگونه مکانی است؟ پاسخ : ایران ، سرزمینی زیبا ، با آب وهوایی متنوع ، کوه های بلند ، دشت های وسیع وجلگه های سرسبز است.
۳۱	پرسش : شباهت وتفاوت دشت وجلگه چیست؟ پاسخ : هر دو سرزمین هموارند. معمولاً دشت ها بین کوه ها محاصره شده اند ، اما یک طرف جلگه ها کوه وطرف دیگر آن ها دریاست.
پرسش و پاسخ درس ۱۶ (آب وهوا)	
۱	پرسش : منظور از آب وهوای یک ناحیه چیست؟ پاسخ : به مجموع میزان دما و رطوبت هوا و بارش برف و باران و چگونگی وزش باد و... آب وهوای یک ناحیه گفته می شود.

پرسشی و پاسخ درس ۱۶ (آب و هوا)

۲	پرسش : دما چیست؟ پاسخ : به میزان گرمی و سردی هوا دما گفته می شود.
۳	پرسش : چه چیزهایی مهم ترین نقش را در تعیین آب و هوای یک منطقه برعهده دارند؟ پاسخ : میزان دما و مقدار بارش
۴	پرسش : وضع هوا چه تأثیری برزندگی و فعالیت روزانه ی ما دارد؟ پاسخ : وضع هوا می تواند باعث اختلال و کُندی و تعطیلی و یا تسریع و عجله درانجام کارها شده و برنوع پوشش و رفت و آمد و...مردم تأثیر بگذارد.
۵	پرسش : از چه وسایلی برای اندازه گیری دما و بارش استفاده می شود؟ پاسخ : از دماسنج برای اندازه گیری دما و از بارش سنج برای اندازه گیری بارش استفاده می شود.
۶	پرسش : آیا دمای هوا در همه ی ساعات شبانه روز و طول سال یکسان است؟ توضیح دهید. پاسخ : خیر، هنگام صبح و شب خنک تر و در هنگام ظهر گرم تر است یا در فصل تابستان گرم تر و در زمستان سردتر است و...
پرسشی و پاسخ درس ۱۷ (نواحی آب و هوایی ایران)	
۱	پرسش : چند ناحیه ی مهم آب و هوایی در ایران وجود دارد؟ به ترتیب وسعت به همراه دو شهر مهم آن ناحیه نام ببرید. پاسخ : چهار ناحیه * آب و هوای گرم و خشک داخلی (مانند آب و هوای شهرهای یزد و کرمان) * آب و هوای معتدل و نیمه خشک کوهستانی (مانند آب و هوای شهرهای اردبیل ، تبریز) * آب و هوای گرم و شرجی سواحل جنوب (مانند آب و هوای شهرهای بندرعباس و بوشهر) * آب و هوای مرطوب و معتدل خزری (مانند آب و هوای شهرهای ساری ، رشت)
۲	پرسش : خصوصیات ناحیه ی آب و هوایی ناحیه ی معتدل و مرطوب خزری ایران را بیان کنید. پاسخ : بارش باران فراوان ، نبود گرما و سرمای شدید، کم ترین وسعت ناحیه ی آب و هوایی در ایران را دارد.
۳	پرسش : ویژگی های آب و هوایی ناحیه ی معتدل و نیمه خشک کوهستانی ایران را بیان کنید. پاسخ : در بیش تر ماه های سال هوا سرد بوده و برف زیاد می بارد ، تابستان معتدل دارد ، بارش مناسب ولی کم تر از ناحیه ی خزری است.
۴	پرسش : خصوصیات آب و هوایی ناحیه ی گرم و خشک داخلی ایران کدامند؟ پاسخ : تابستان گرم و زمستان سرد دارد ، بارش کم است ، بیش ترین وسعت ناحیه ی آب و هوایی در ایران را دارد.
۵	پرسش : ویژگی های آب و هوایی ناحیه ی گرم و شرجی جنوب ایران را بیان کنید. پاسخ : تابستان گرم و زمستان معتدل دارد، مقدار بارش کم ، رطوبت هوا زیاد بوده و شرجی (نمناک) است.
۶	پرسش : کدام قسمت ایران دارای آب و هوای معتدل خزری است؟ پاسخ : کناره های دریای خزر
۷	پرسش : کدام قسمت های ایران دارای آب وای معتدل و نیمه خشک کوهستانی است؟ پاسخ : رشته کوه های البرز و زاگرس و اطراف آن
۸	پرسش : چرا سواحل جنوب و از جمله شهرهای بندرعباس و بوشهر آب و هوای گرم دارند؟ پاسخ : زیرا در آن جا ، بارش کم و بیش تر ماه های سال هوا گرم است و کوهستان های مرتفع وجود ندارد.

ادامه ی پرسش و پاسخ درس ۱۷ (نواحی آب وهوایی ایران)	
۹	پرسش : آب وهوای شهریم و همدان را مقایسه کنید. کدام گرم تر است؟ چرا؟ پاسخ : آب وهوای بم گرم تر است زیرا در بیش ترماه های سال هوا گرم بوده و بارندگی بسیار کم است ولی در همدان بیش تر ماه های سال هوا سرد بوده و بارندگی مناسب است.
پرسش و پاسخ درس ۱۸ (پوشش گیاهی وجانوری در ایران)	
۱	پرسش : چرا در ناحیه ی گرم و خشک گیاهان کم تری می روید؟ پاسخ : زیرا دوره ی گرما طولانی و مقدار بارش کم است.
۲	پرسش : ناحیه ی گرم و خشک از نظر پوشش گیاهی چگونه است؟ چند گیاه این ناحیه را نام ببرید. پاسخ : این ناحیه از لحاظ پوشش گیاهی فقیر بوده و در آن گیاهانی می رویند که در مقابل کم آبی مقاوم هستند مانند درختان نخل و گز و پسته ی وحشی و درختچه های خاردار و...
۳	پرسش : در ناحیه ی گرم و خشک معمولاً چه جانورانی زندگی می کنند؟ مثال بزنید. پاسخ : جانورانی که در برابر گرما و کمبود آب و غذا مقاوم هستند. مثل شتر و عقرب و مار ورتیل و...
۴	پرسش : کدام ویژگی های شتر باعث شده که بتواند در ناحیه ی گرم و خشک زندگی کند؟ پاسخ : الف) کوهانش ؛ زیرا عضوی است که در آن آب و غذا ذخیره می کند. ب) مزه های بلند و پلک های بزرگ شتر ؛ زیرا از چشمان شتر در برابر توفان شن و تابش آفتاب محافظت می کند. ج) دهان شتر ؛ زیرا به گونه ای است که می تواند گیاهان خاردار را جویده و بخورد. د) پاهای شتر ؛ زیرا پهن هستند و این حیوان به راحتی می تواند روی شن های نرم و ریز بیابان حرکت کند و در آن فرو نمی رود.
۵	پرسش : پوشش گیاهی در کوهستان های زاگرس چگونه است؟ پاسخ : در قله های بلند کوه ها به دلیل برف و سرما و یخبندان گیاهان نمی توانند برویند ولی در دامنه ها جنگل های وسیع بلوط و پسته ی کوهی وجود دارد همچنین مراتع سرسبز دامنه ها، چراگاه گوسفندان است.
۶	پرسش : چند جانور نام ببرید که در کوهستان های زاگرس زندگی می کنند؟ پاسخ : بز کوهی، گوزن خالدار، روباه کوهستان و...
۷	پرسش : پوشش گیاهی ناحیه ی خزری چگونه است؟ پاسخ : در این ناحیه به دلیل بارش باران فراوان ، جنگل های انبوه درختان راش و افرا و چمنزارهای سرسبز و زیبا پدید آمده است.
۸	پرسش : چه جانورانی می توانند در ناحیه ی معتدل خزری زندگی کنند؟ مثال بزنید. پاسخ : جانورانی که به آب و غذای زیادی نیاز داشته و کم تر تحمل گرما و سرما را دارند مثل لاک پشت و کبک و قرقاول و خرس و خوک و...
پرسش و پاسخ درس ۱۹ (از محیط زیست مراقبت کنیم)	
۱	پرسش : زیستگاه چیست؟ پاسخ : هر موجود زنده ای در ناحیه ی خاصی زندگی می کند که زیستگاه آن موجود نامیده می شود.
	پرسش : ویژگی اصلی موجودات زنده ، یک زیستگاه چه چیز است؟

ادامه ی پاسخ درس ۱۹ (از محیط زیست مراقبت کنیم)

۳	پرسش : گیاهان چگونه رشد می کنند؟ پاسخ : گیاهان غذای خود را با استفاده از نور خورشید و خاک و آب درست می کنند.
۴	پرسش : به چه جانورانی گیاه خوار و به چه جانورانی گوشت خوار و به چه جانورانی همه چیز خوار می گویند؟ پاسخ : به جانورانی که از گیاهان تغذیه می کنند گیاه خوار می گویند. به جانورانی که از جانوران دیگر تغذیه می کنند گوشت خوار می گویند. به جانورانی که هم گیاه و هم جانوران دیگر را می خورند همه چیز خوار می گویند.
۵	پرسش : چرا کم وزیاد شدن جانوران یک زیستگاه زندگی موجودات زنده ی آن زیستگاه را با خطر مواجه می کند؟ پاسخ : زیرا زندگی موجودات آن زیستگاه مثل زنجیر به یکدیگر وابسته است.
۶	پرسش : زنجیره ی غذایی چیست؟ با مثال پاسخ : به گروهی از گیاهان و جانوران که از لحاظ غذایی به یکدیگر وابسته باشند زنجیره ی غذایی می گویند. مثل : دانه ی بلوط — موش — مار — جغد
۷	پرسش : در زیستگاه موش دانه ی بلوط را می خورد و جغد موش را می خورد حال اگر در این ناحیه گیاه بلوط از بین برود چه اتفاقی می افتد؟ پاسخ : به دلیل کمبود غذا عده ای از موش می میرند و تولید مثل آن ها کم می شود و به دلیل کاهش منابع غذایی همین اتفاق هم برای جفدها پیش می آید و این روند ادامه پیدا می کند.
۸	پرسش : چرا در برخی از فصل ها یا زمان های خاص صید ماهی در برخی جاها ممنوع است؟ پاسخ : زیرا ماهی ها در آن فصل ها و زمان ها تخم ریزی می کنند و صید ماهی موجب کاهش جمعیت آن ها می شود و زندگی جانورانی را هم که از آن ها تغذیه می کنند به خطر می افکند.
۹	پرسش : از فواید گیاهان و جانوران سه مورد بیان کنید. پاسخ : از گیاهان و جانوران برای تولید انواع خوراک و پوشاک و داروها و... استفاده می شود.
۱۰	پرسش : کدام فعالیت انسان باعث از بین رفتن محیط زیست می شود؟ چهار مورد پاسخ : الف : وارد شدن مواد شیمیایی کارخانه ها و اتومبیل ها به آب و خاک و هوا. ب : پخش شدن زباله در محیط زندگی گیاهان و جانوران ج : شکار جانوران برای تفریح و سرگرمی د : روشن کردن آتش در جنگل ها و خاموش نکردن آن که موجب آتش سوزی می شود.

پرسش و پاسخ درس ۲۰ (نشانه های ملی ما)

۱	پرسش : چرا به مردم ایران ؛ ملت ایران هم گفته می شود؟ پاسخ : زیرا مردم ایران مانند اعضای یک خانواده در خانه ای بزرگ به نام کشور ایران زندگی می کنند و دارای تاریخ و سرگذشت نشانه های مشترک هستند.
۲	پرسش : مردم ایران در چه چیزهایی مشترک هستند؟ درباره دوموردش توضیحی کوتاه بدهید. پاسخ : قانون اساسی ، پرچم ، سرود ملی ، تقویم *** قانون اساسی : همان طور که در خانه و کوچه و بازار مقرراتی داریم قوانین مهم کشور ما ؛ در کتابی به نام قانون اساسی نوشته شده است. *** پرچم : پرچم یکی از نشانه های ملی ماست در حاشیه پرچم ایران کلمه ی الله اکبر و در وسط آن علامت جمهوری اسلامی به شکل الله وجود دارد. *** تقویم : تقویم ایرانی بر اساس هجری شمسی و گردش زمین به دور خورشید تنظیم شده است.

ادامه ی پرشی و پاسخ درس ۲۰ (نشانه های ملی ما)

۳	پرشی : سال ایرانی از چه زمانی آغاز و چه زمانی به پایان می رسد؟ پاسخ : سال ایرانی از روز اول فروردین آغاز می شود و در آخرین روز اسفند به پایان می رسد.
۴	پرشی : نوروز چه روزی است؟ پاسخ : به روز اول فروردین نوروز می گویند.
۵	پرشی : تقویم ایرانی چه نام دارد؟ چرا؟ پاسخ : هجری شمسی نام دارد زیرا براساس گردش زمین به دور خورشید تنظیم شده است.
۶	پرشی : خط و زبان رسمی ایران چه نام دارد؟ پاسخ : خط و زبان رسمی ملت ایران فارسی است.
۷	پرشی : مردم ایران به غیر از قانون اساسی و پرچم و تقویم و سرود ملی در چه چیزهایی مشترک هستند؟ پاسخ : مردم ایران تاریخ و گذشته های مشترکی دارند همیشه درغم ها و شادی ها شریک هم بوده اند و آرزوهای مشترکی داشته اند. آن ها سال ها در کنار هم زندگی کرده و از دین و سرزمین خود دفاع کرده اند.
پرشی و پاسخ درس ۲۱ (تقویم)	
۱	پرشی : روز جمعه مخصوص چه کارهایی هست؟ پاسخ : گردش ، تفریح ، استراحت ، شرکت در نماز جمعه ، نظافت و...
پرشی و پاسخ درس ۲۲ (روزهای مهم)	
۱	پرشی : روزهای تعطیل در ایران به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام برده و مثال بزنید. پاسخ : الف : روزهای تعطیل به دلیل مناسبت های دینی و مذهبی (مثل : عید فطر ، عید قربان ، عید غدیر ، تاسوعا و عاشورای حسینی و...) ب : روزهای تعطیل به دلیل مناسبت های ملی (مثل : عید نوروز، ۲۲ بهمن و...)
۲	پرشی : چرا عید نوروز تعطیل است؟ در تعطیلات نوروزی مردم چه کارهایی انجام می دهند؟ پاسخ : زیرا نوروز روز اول و آغاز سال نو است. برگزاری مراسم جشن ، دید و بازدید ، عیدی دادن و عیدی گرفتن ، رفتن به دیدار خانواده شهدا و... از کارهایی است که مردم در تعطیلات نوروزی انجام می دهند.
۳	پرشی : چرا روز ۲۲ بهمن برای مردم کشور ما مهم است؟ پاسخ : زیرا در روز ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ انقلاب اسلامی ایران به پیروزی رسیده است.
۴	پرشی : چرا مردم ایران علیه حکومت شاهنشاهی انقلاب کردند؟ نتیجه ی آن چه شد؟ پاسخ : زیرا از ظلم و ستم حکومت شاهنشاهی جان به لب شده بودند و می خواستند کشور ما به بیگانگان وابسته نباشد بنابراین انقلاب کرده و شعار ((استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی)) سردادند و با فداکاری های خود پس از سال ها تلاش، در روز ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسیدند.
۵	پرشی : چند مورد از ویژگی اخلاقی و رفتاری و... زندگی امام خمینی را بیان کنید؟ پاسخ : تلاش و کوشش ، نظم و انضباط ، اخلاق نیکو ، کمک در کارهای خانه ، زندگی ساده ، اهمیت دادن به نماز، پاکیزگی
۶	پرشی : امام خامنه ای در مورد دانش آموزان چه فرموده اند؟ پاسخ : دانش آموزان امید های کشور هستند ، آن ها باید خوب درس بخوانند و ورزش کنند و رفتاری نیکو داشته باشند تا در آینده برای جمهوری اسلامی ایران مفید باشند.